

Buitenissige kenmerken en het niet keuren van kooi- en volièrevogels

**op basis van de Nederlandse wetgeving en
de regelgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.**

december 2016

2016

Rapport 2016-12

Druk: Bondsbureau Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers
Bergen op Zoom
© Commissie Dierenwelzijn & Wetgeving NBvV

Op de omslag:
Crested postuurkanarie met erg lange kuifbevedering

Voorwoord.

Veel Europese houderijorganisaties op het gebied van het houden van en fokken met gezelschapsdieren, zijn aangesloten bij de Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture, afgekort tot EE.

Binnen dit Europees verband zijn twee Nederlandse houderijorganisaties aangesloten: Kleindier Liefhebbers Nederland, KLN, en de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, NBvV. Samen behartigen deze twee houderijorganisaties de belangen van zo'n 33.000 leden.

De verscheidenheid aan gezelschapsdieren binnen de EE is groot. Voor iedere diergroep is als organisatievorm een "Sparte" opgericht. De toch wel grote groep vogels is ondergebracht in de **EE-Sparte Vögel**.

De aangesloten houderijorganisaties in landen als Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland zien steeds meer dat hun beleid ten aanzien van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels in sterke mate wordt bepaald door de wetgeving in die landen.

Van een uniformiteit is nauwelijks sprake.

Dit is mede de reden dat een inventarisatie is gestart naar de regelgeving in de verschillende Europese landen rond eisen die zijn opgesteld met betrekking tot het niet toelaten op een tentoonstelling van vogelrassen, mutaties en mutatiecombinaties.

Doel van de inventarisatie is te komen tot uniforme richtlijnen waarin duidelijk gedefinieerd wordt wat we in de toekomst niet meer toelaten op een keuring van vogels.

Ook aan Nederland, in het bijzonder aan de NBvV, is gevraagd deel te nemen aan deze inventarisatie.

Het hoofdbestuur van de NBvV heeft haar commissie Dierenwelzijn en wetgeving een opdracht verstrekt tot het schrijven van een rapport waarin niet alleen de Nederlandse wetgeving, maar ook de regelgeving van de NBvV is opgenomen.

Door het gevoerde beleid ten aanzien van dierenwelzijn en dierenethiek en het zelfregulerend handelen daarin, gaat de regelgeving van de NBvV in detail wat verder dan de wetteksten in de Wet dieren en het Besluit houders van dieren.

Met dit rapport "Buitenissige kenmerken bij kooi- en volièrevogels" wordt de Nederlandse inbreng in de EE inventarisatie gerealiseerd.

Klaas Snijder
Vice-president EE-Sparte Vögel.

Inhoudsopgave.

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Leeswijzer	5
Nederlandse wetgeving	6
Het houden van dieren	8
Het fokken van dieren	10
Het vertonen van dieren	11
Regelgeving NBvV	
a. Het houden van kooi- en volièrevogels	12
Reglement NBvV t.a.v. dierenwelzijn	12
Dierenwelzijn	14
Te houden vogelsoorten	14
Kennisoverdracht	15
Handboek Vogelverzorging	15
Houderijvoorschriften	16
b. Het fokken van kooi- en volièrevogels	17
Het fokbeleid van de NBvV	17
Reglement t.a.v. het fokbeleid	18
Kenmerken	20
Buitenissige kenmerken	24
Mogelijke oorzaken van buitenissige kenmerken	24
Belastingcategorieën	25
Fokverbod	25
Het toelaten tot een keuring van kooi- en volièrevogels	26
Erkenningsregeling voor een nieuwe kleurmutatie of een nieuw ras	26
Het niet toelaten tot een keuring van kooi- en volièrevogels	30
Aanvullende specifieke kenmerken bij verschillende vogelsoorten die aanleiding geven tot het niet toelaten tot een keuring van kooi- en volièrevogels	31
Vertaling in het Duits	33
Geraadpleegde literatuur	36

Leeswijzer.

De Nederlandse vertegenwoordiging van de EE-Sparte Vögel ondersteunt de Europese inventarisatie om te komen tot een uniforme besluitvorming ten aanzien van het wel of niet keuren van vogels die in het bezit zijn van voor de vogel afwijkende kenmerken. (in het Duits benoemd als “Übertypisierung/Extremmerkmale”).

De achterliggende gedachte is dat op deze wijze naar de diverse overheden een signaal kan worden afgegeven dat de fokkers op dit punt zelfregulerend omgaan met dierenwelzijn. en al bij het samenstellen van fokparen rekening houden met het welzijn van de nakomelingen.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers wil haar bijdrage aan deze inventarisatie aangrijpen om in een rapport zowel de Nederlandse wetgeving als de Regelgeving van de bond in één document samen te vatten.

Op deze wijze komen de onderwerpen houden van kooi- en volièrevogels, het fokken en het tentoonstellen aan de orde.

Het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van bovengenoemd drietal facetten in de avicultuur is er op gericht dat dit op basis van de Nederlandse wetgeving wordt ingevuld.

Lang niet altijd gaan de wetteksten in detail in op de voor de vogelliefhebbers dagelijkse praktijk.

Door middel van Reglementen en regelingen treedt de bond, waar dat kan, zelfregulerend op.

Zij neemt haar verantwoordelijkheden en is zelfsturend, adviserend, regulerend en controlerend naar haar leden.

Binnen de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving taakstellend belast met de implementatie van wet- en regelgeving in alle bestuurslagen van de organisatie.

Vanuit die taakstelling heeft zij de opdracht aanvaard een rapport op te stellen waarin de onderlinge verbanden tussen de Nederlandse wetgeving en de regelgeving van de NBvV, zeker ten aanzien van het verantwoord fokken met kooi- en volièrevogels, tot uitdrukking komt.

Het eindresultaat is gericht op het inzichtelijk maken van de argumenten waarom bepaalde fokcombinaties niet meer toegepast mogen worden en waarom kooi- en volièrevogels nu en in de toekomst niet meer toegelaten worden tot de keuringsdagen die aan een tentoonstelling vooraf gaan.

Met het rapport “Buitenissige kenmerken bij kooi- en volièrevogels” wordt ook een antwoord gegeven op de door de Ee-Sparte Vögel gestelde vraag: wat doet Nederland aan de bedreigingen die men in de landen om haar heen ervaren?

Namens de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving NBvV
Henk van der Wal
Jan de Bruine

Nederlandse wetgeving.

“Elke burger wordt geacht de wet te kennen”.

Dit is gemakkelijker gezegd dan gedaan.

Het suggereert dat iedereen zou weten wat er in de wet staat.

Wel is het zo dat na de reguliere afkondiging van de wet iedereen geacht wordt daar kennis van te nemen.

Onbekendheid met het bestaan of de inhoud van de wet vormt nooit een verontschuldiging voor overtreding van die wet en kan ingeval van strafbepaling dan ook niet leiden tot straffeloosheid¹.

Deze bepaling is ook van toepassing op de vogelliefhebber, zeker waar het de relevante wetten betreffen die uitgevaardigd zijn in het kader van de gezondheid en het welzijn van vogels.

Het accent ligt daarbij bij het aankopen, verkopen, houden, fokken en tentoonstellen van kooi- en volièrevogels.

“De wet” is een verzamelnaam voor alle wetten die in Nederland van kracht zijn.

Wetten zijn geschreven rechtsregels. Het begrip “wet” kan in formele zijn worden uitgelegd als een (gezamenlijk) besluit genomen en kenbaar gemaakt volgens de daartoe vastgelegde procedure door een bevoegd orgaan, de formele wetgever genoemd.

Een wet kan niet alles tot in detail regelen.

Daarom staat in een wet vaak aangegeven welke zaken nog nader uitgewerkt moeten worden.

Een dergelijke nadere uitwerking kan op twee manieren plaats vinden:

een Algemene Maatregel van Bestuur, AMvB

een ministeriële regeling, m.r.

Het resultaat is dan dat naast de wettekst nog diverse besluiten en regelingen met ieder hun afzonderlijke teksten als losse delen aan een wet hangen.

Algemene Maatregel van Bestuur, AMvB.

Een Algemene Maatregel van Bestuur is een besluit van de regering waarin de inhoud van een wet nader is uitgewerkt². Een AMvB wordt zonder medewerking van Eerste en Tweede Kamer gemaakt.

Een AMvB hoeft niet in de Tweede en Eerste Kamer te worden behandeld. Daarmee is het een versnelde vorm van wetgeving.

Soms wordt een ontwerp-AMvB toch aan de Tweede en Eerste Kamer voorgelegd.

Dit heet een “voorhangprocedure”.

De Kamers kunnen de betrokken minister dan vragen om alsnog wijzigingen in de ontwerp-AMvB op te nemen. De minister moet dit doen voor hij de ontwerp-AMvB naar de Raad van State stuurt.

Ministeriële regeling, m.r.

Een ministeriële regeling is een regeling, gemaakt door een minister, waarin de inhoud van een wet nader is uitgewerkt. Een ministeriële regeling wordt gemaakt zonder medewerking van de ministerraad, Raad van State en beide Kamers. Een ministeriële regeling is dus sneller in te voeren dan een AMvB. Die snelheid is mogelijk omdat een ministeriële regeling vaak een verdere uitwerking van een AMvB is.

¹ nl.wikipedia.org/wiki/Wet

² www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wetgeving

Wetgeving m.b.t. het houden van kooi- en volièrevogels.

Voor de vogelliefhebber zijn ten aanzien van het hobbymatig houden van kooi- en volièrevogels drie wetten belangrijk:

Gezondheid- en welzijnswet voor dieren 1992 – gedeeltelijk

Wet dieren 2011

Wet natuurbescherming 2015

Aan deze drie wetten hangen de nodige AMvB's.

Daarnaast moeten leden van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers zich conformeren aan het bondsbeleid ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels. Dit beleid is in meerdere reglementen en regelingen vastgelegd.

Wet dieren.

Deze wet is sinds 2014 van kracht en bevat een aantal voorschriften die ten aanzien van het hobbymatig houden van en fokken met kooi- en volièrevogels, die mede van invloed zijn op de wijze waarop de leden van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers hun hobby uitoefenen.

De belangrijkste bepalingen voor de aviculturisten hebben betrekking op:

1. het houden van dieren;
2. het fokken met dieren;
3. het vertonen van dieren.

De Wet dieren beschrijft op hoofdlijnen de wettelijke bepalingen rond bovengenoemde items. De aanvullende details staan omschreven in het bijbehorende AMvB met als titel "Besluit houders van dieren". Dit Besluit is ook in 2014 van kracht geworden.

In paragraaf 1 Algemeen, van de Wet dieren wordt niet nader omschreven wat wetmatig onder het begrip "dieren" wordt verstaan.

Hoofdstuk 1 Algemeen, in het Besluit houders van dieren geeft een omschrijving van de begripsbepaling "gezelschapsdier".

Hiertoe worden gerekend: zoogdier, vogel, vis, reptiel of amfibie, kennelijk bestemd om te houden voor liefhebberij of gezelschap.

De kooi- en volièrevogels die door de leden van de NBvV hobbymatig worden gehouden of waarmee wordt gefokt worden als totale groep dus gerekend tot gezelschapsdieren.

De reikwijdte van de wet wordt omschreven in artikel 1.2:

"Het bij en krachtens deze wet dieren gestelde over dieren is van toepassing op gehouden dieren, voor zover niet anders is bepaald.

Gezelschapsdieren vallen dus ook onder de reikwijdte van de Wet dieren.

Het houden van dieren (kooi- en volièrevogels).

Bij het benoemen van de wettelijke voorwaarden voor het houden van dieren, in ons geval dus het hobbymatig en duurzaam houden van kooi- en volièrevogels, wordt in de Wet dieren eerst stil gestaan bij de intrinsieke waarde van dieren.

De intrinsieke waarde van dieren.

Artikel 1.3. Wet dieren.

1. De intrinsieke waarde van het dier wordt erkend.
2. Onder erkenning van de intrinsieke waarde als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan erkenning van de eigen waarde van dieren, zijnde wezens met gevoel. Bij het stellen van regels bij of krachtens deze wet, en het nemen van op die regels gebaseerde besluiten, wordt ten volle rekening gehouden met de gevolgen die deze regels of besluiten hebben voor deze intrinsieke waarde van het dier, onverminderd andere gerechtvaardigde belangen. Daarbij wordt er in elk geval in voorzien dat de inbreuk op de integriteit of het welzijn van dieren, verder dan redelijkerwijs noodzakelijk, wordt voorkomen en dat de zorg die de dieren redelijkerwijs behoeven is verzekerd.
3. Voor de toepassing van het tweede lid wordt tot de zorg die dieren redelijkerwijs behoeven in elk geval gerekend dat dieren zijn gevrijwaard van:
 - a) dorst, honger en onjuiste voeding;
 - b) fysiek en fysiologisch ongerief;
 - c) pijn, verwonding en ziektes;
 - d) angst en chronische stress;
 - e) beperking van hun natuurlijk gedrag;voor zover zulks redelijkerwijs kan worden verlangd.

Het houden van dieren.

De Wet dieren omschrijft de wettelijke voorwaarden waaronder dieren mogen worden gehouden. Waar het kooi- en volièrevogels betreffen zijn de volgende bepalingen van toepassing:

Artikel 2.2. Wet dieren.

1. Het is verboden dieren te houden die niet behoren tot door Onze Minister aangewezen diersoorten of diercategorieën.
2. Bij algemene maatregel van bestuur worden de criteria vastgesteld op grond waarvan Onze Minister diersoorten of diercategorieën, bedoeld in het eerste lid, aanwijst.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden geregeld dat het verbod, bedoeld in het eerste lid, slechts van toepassing is op één of meer dierklassen.
4. De hoofdstukken 6, 7 en 8 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing op de aanwijzing, bedoeld in het eerste lid.
5. Het is verboden dieren te houden waarbij in strijd met het bepaalde bij of krachtens artikel 2.25 substanties zijn toegepast.
6. Het is verboden bij ministeriële regeling aangewezen dieren te houden. Een dier als bedoeld in de eerste volzin wordt aangewezen indien het een gevaar kan opleveren voor mens of dier.
7. Het is verboden dieren behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen diersoorten of diercategorieën van het ouderdier te scheiden voordat die dieren een bij die maatregel vastgestelde leeftijd hebben bereikt.
8. Het is houders van dieren verboden aan deze dieren de nodige verzorging te onthouden.

Artikel 2.2 verwijst naar algemene maatregelen van bestuur.

Deze zijn vastgesteld in het “**Besluit houders van dieren**”.

In § 2 Algemene huisvesting- en verzorgingsnormen van dit Besluit wordt nadere invulling gegeven op het houden van dieren, het verzorgen en de huisvesting.

§ 2 Algemene huisvestings- en verzorgingsnormen

Artikel 1.5 Reikwijdte.

Deze paragraaf is van toepassing op zoogdieren, reptielen, amfibieën, vogels en vissen.

Artikel 1.6 Houden van dieren .

1. De bewegingsvrijheid van een dier wordt niet op zodanige wijze beperkt dat het dier daardoor onnodig lijden of letsel wordt toegebracht.
2. Een dier wordt voldoende ruimte gelaten voor zijn fysiologische en ethologische behoeften.
3. Een dier wordt, indien het niet in een gebouw wordt gehouden, bescherming geboden tegen slechte weersomstandigheden, gezondheidsrisico's en zo nodig roofdieren.
4. De houder van een dier dat in een gebouw of kooi wordt gehouden, draagt er zorg voor dat het dier daaruit niet kan ontsnappen.

Artikel 1.7 Verzorgen van dieren..

Degene die een dier houdt, draagt er zorg voor dat een dier:

- a. wordt verzorgd door een persoon die beschikt over de voor die verzorging nodige kennis en vaardigheden;
- b. slechts onder de hoede wordt gesteld van een persoon die kennelijk tot de verzorging in staat is;
- c. dat ziek of gewond lijkt onmiddellijk op passende wijze wordt verzorgd;
- d. een toereikende behuizing heeft onder voldoende hygiënische omstandigheden;
- e. een voor dat dier toereikende hoeveelheid gezond en voor de soort en de leeftijd geschikt voer krijgt toegediend op een wijze die past bij het ontwikkelingsstadium van het dier;
- f. toegang heeft tot een toereikende hoeveelheid water van passende kwaliteit of op een andere wijze aan zijn behoefte aan water kan voldoen;
- g. voldoende verse lucht of zuurstof krijgt.

Artikel 1.8 Behuizing

1. Een ruimte waarin een dier wordt gehouden, wordt voldoende verlicht en verduisterd om aan de ethologische en fysiologische behoeften van het dier te voldoen.

2. Behuizingen, waaronder begrepen de vloer, waarin een dier verblijft en inrichtingen voor de beschutting voor een dier zijn op zodanige wijze ontworpen, gebouwd en onderhouden dat bij de dieren geen letsel of pijn wordt veroorzaakt en bevatten geen scherpe randen of uitsteeksels waaraan het dier zich kan verwonden.

3. In de ruimte waarin een dier wordt gehouden, worden geen materialen en, in voorkomend geval, bodemdekking gebruikt die ongeschikt of schadelijk zijn voor het dier.

4. De materialen, bedoeld in het derde lid, kunnen eenvoudig worden gereinigd en ontsmet.

Het fokken van dieren (kooi/ en volièrevogels).

De Wet dieren beschrijft in artikel 2.6 de voorwaarden voor het fokken van dieren.

Artikel 2.6. Fokken van dieren

1. [Dit lid is nog niet in werking getreden.]
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor het onderwerp, bedoeld in het eerste lid, regels worden gesteld voor bij deze maatregel aangewezen diersoorten of diercategorieën die betrekking hebben op onder meer:
 - a. een verbod op het fokken of het voor de fok gebruiken van:
 - 1°. dieren die beschikken over een bepaalde aandoening die, of een uiterlijk kenmerk dat, de gezondheid of het welzijn van het dier of de nakomelingen van het dier kan aantasten;
 - 2°. dieren die een gevaar kunnen opleveren voor de veiligheid van mens of dier, en
 - 3°. andere bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen dieren, diersoorten of diercategorieën;
 - b. de methode van fokken, waaronder een verbod op bepaalde methoden van fokken;
 - c. het voorafgaand aan het fokken door de fokker te verrichten of te doen verrichten onderzoek bij dieren waarmee wordt gefokt naar de aanwezigheid van aandoeningen die de gezondheid of het welzijn van de dieren of de nakomelingen van die dieren kunnen aantasten;
 - d. hygiëne, het voorkomen van de verspreiding van dierziekten, zoönosen en ziekteverschijnselen, en het weren van ziekteverwekkers;
 - e. het aantal nesten dat dieren gedurende een bepaalde periode krijgen, en
 - f. de bij te houden en over te leggen gegevens.
3. [Dit lid is nog niet in werking getreden.]

Het Besluit houders van dieren geeft in artikel 3.4, gewijzigd op 17 juni 2014, onderstaande voorwaarden:

Artikel 3.4 Fokken met gezelschapsdieren

1. Het is verboden te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld.
2. In ieder geval wordt bij het fokken, bedoeld in het eerste lid, voor zover mogelijk voorkomen dat:
 - a. ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;
 - b. uiterlijke kenmerken worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen die schadelijke gevolgen hebben voor welzijn of gezondheid van de dieren;
 - c. ernstige gedragsafwijkingen worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;
 - d. voortplanting op onnatuurlijke wijze plaatsvindt;
 - e. het aantal nesten of nakomelingen dat een gezelschapsdier krijgt de gezondheid of het welzijn van dat dier of de nakomelingen benadeelt.

Het vertonen van dieren (kooi- en volièrevogels).

Het vertonen van dieren of het tentoonstellen van kooi- en volièrevogels is een jaarlijks hoogtepunt voor iedere vogelliefhebber die hobbymatig met vogels fokt.

Voorafgaande aan de tentoonstelling worden ingeschreven vogels gekeurd door daartoe bevoegde keurmeesters. Tijdens deze keuring wordt vooral de fokwaarde van de vogels beoordeeld.

De Wet dieren heeft onderstaande beperkingen vastgesteld:

Artikel 2.16. Vertoning dieren

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over het houden van keuringen, tentoonstellingen en andere gelegenheden of inrichtingen waar dieren worden gehouden en aan het publiek worden getoond wegens recreatieve, sportieve of opvoedkundige doeleinden.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen onder meer betrekking hebben op:
 - a. een verbod op het met bepaalde dieren deelnemen aan een tentoonstelling;
 - b. een verbod op het toelaten van bepaalde dieren tot een tentoonstelling, een gelegenheid of een inrichting;
 - c. hygiëne, het voorkomen van de verspreiding van dierziekten, zoönosen en ziekteverschijnselen, en het weren van ziekteverwekkers;
 - d. de bevordering van de instandhouding van diersoorten, en informatie en educatie met betrekking tot de tentoongestelde diersoorten.
3. Het is verboden deel te nemen aan tentoonstellingen of keuringen met dieren waarbij een bij artikel 2.8 verboden lichamelijke ingreep is verricht.
4. Het is verboden dieren waarbij een bij artikel 2.8 verboden lichamelijke ingreep is verricht, tot een tentoonstelling of keuring toe te laten.

Artikel 2.8 handelt over dieren waarbij diergeneeskundige ingrepen zijn verricht.

Houderijorganisaties hebben het gehele proces rond de praktische uitvoering van de keuring en het tentoonstellen vastgelegd in eigen reglementen en regelingen.

De Regelgeving van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers met betrekking tot het houden, fokken en vertonen van kooi- en volièrevogels.

a. Het houden van kooi- en volièrevogels.

Het beleid van de NBvV t.a.v. dierenwelzijn.

Het beleid van de NBvV ten aanzien van het houden van kooi- en volièrevogels heeft als basis de relevante Nederlandse wetgeving en Europese verordeningen.

Om de dagelijkse praktijk van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels te kunnen toetsen aan de nu van kracht zijnde wettelijke bepalingen, zijn in de afgelopen periode diverse bestaande reglementen en regelgevingen van de NBvV tekstueel aangepast en in overeenstemming gebracht met het beleid dat gevoerd wordt ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels.

Het beleidsonderdeel "Dierenwelzijn" is vastgesteld in een reglement.

Reglement van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels

Artikel 1. Uitgangspunten.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (afgekort tot NBvV) wenst haar beleid te formuleren ten aanzien van dierenwelzijn bij het houden van vogels als gezelschapsdieren. Het houden van, het fokken met, en tentoonstellen, dient op een duurzame, diervriendelijke, en hobbymatige wijze te geschieden.

Zij geeft aan dit beleid invulling door het te baseren op de Nederlandse en Europese wet- en regelgeving voor zover deze van toepassing is op het hobbymatig houden van vogels.

Daar waar mogelijk en of noodzakelijk zal de NBvV vanuit haar wens om zelfregulerend op te treden, haar verantwoordelijkheid nemen en zelfsturend, adviserend, regulerend en controlerend naar haar leden zijn.

Artikel 2. Vogels als gezelschapsdieren.

De NBvV richt haar beleid in hoofdzaak op vogels die aangemerkt worden als gezelschapsdieren en derhalve bestemd zijn voor liefhebberij of gezelschap.

Artikel 3. Duurzaam houden van vogels.

Duurzaam wil zeggen dat we de aarde waarop we leven minimaal zo willen overdragen aan de volgende generatie, zoals wij haar van de generatie die voor ons was hebben overgedragen gekregen.

De NBvV streeft er naar om alle vogelsoorten welke als gezelschapsdier worden gehouden voor de avicultuur te behouden.

Artikel 4. Verantwoord houden van vogels.

De NBvV draagt een beleid uit dat is gericht op het verantwoord houden van vogels. Het uitgangspunt daarbij is om op een zodanige manier om te gaan met vogels dat deze zo optimaal mogelijk worden verzorgd en dat de liefhebber de hobby zo beleeft dat hij een bijdrage levert aan de natuur.

Artikel 5. Diervriendelijk houden van vogels.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat haar leden op een diervriendelijke wijze hun hobby uitoefenen. Dit wil zeggen dat de liefhebbers zijn vogels zo huisvest, verzorgt en fokt dat de belangen van het dier niet worden geschaad.

Artikel 6. De huisvesting van vogels.

De huisvesting van volière- en kooivogels moet voldoende ruimte bieden om een zoveel mogelijk natuurlijk gedrag mogelijk te maken. Daarbij moet er onderscheid worden gemaakt tussen gedomesticeerde soorten en soorten welke nog heel dicht bij de natuur staan. Te denken valt hierbij aan de eerste en tweede generatie die door de vogelliefhebbers worden gehouden.

Artikel 7. De verzorging van vogels.

Het beleid van de NBvV is gericht op het zo optimaal mogelijk verzorgen van de vogel, zodat de gezondheid en de conditie zoveel mogelijk gewaarborgd blijft.

Artikel 8. Het fokken met vogels.

Iedere vogelliefhebber, aangesloten als lid bij de NBvV, dient minimaal twee exemplaren van een zelfde soort te houden. Dit om de vogels te socialiseren en om de vogel gewend te laten zijn aan de omgang met soortgenoten. Daarnaast moeten de gehouden vogelsoorten ruimschoots de kans te krijgen om tot voortplanting te komen.

Artikel 9. Registratie en identificatie

Het beleid van de NBvV richt zich op het ringen van alle vogels die in volières en of broedkooien en dergelijke worden geboren met een gesloten pootring. Dit als enige bewijs dat de vogel door een vogelliefhebber gefokt is. Het ringen met een gesloten pootring van een jonge vogels is niet in alle gevallen een wettelijke verplichting, maar dit is wel de aanbevolen richtlijn van de NBvV voor haar leden.

Artikel 10. Het tentoonstellen van vogels.

Het tentoonstellen van vogels heeft als doel het (laten) beoordelen van vogels door een deskundige. Daarnaast is er een tweede doel en wel het bieden van de mogelijkheid aan het publiek om de ingezonden vogels te bezichtigen. Beide doelen mogen het welbevinden van de vogel niet schaden. Dat betekent dat de duur van de beoordeling en de tentoonstelling moet zijn afgestemd op het welbevinden van de vogels.

Artikel 11. Verkoop en aankoop van vogels.

Verenigingen, aangesloten bij de NBV, maar ook de NBvV zelf, organiseren vogelbeurzen, al dan niet gekoppeld aan een tentoonstelling. De NBvV heeft richtlijnen opgesteld waar een organisatie zich aan dient te houden. Deze richtlijnen zijn weergegeven in het reglement; Regels voor het houden van een vogelmarkt of vogelbeurs, welke in het Bondvademeccum opgenomen is.

Artikel 12. Het transport van vogels naar evenementen.

Vogels die vervoerd worden naar en van een vogelmarkt, vogelbeurs of een tentoonstelling, moeten in zodanige transportkooien ondergebracht worden dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het optreden van stresssituaties geminimaliseerd is.

Artikel 13. Toezicht op naleving van dit reglement.

De controle op de naleving van dit reglement is in geval van een keuring, tentoonstelling, vogelmarkt of vogelbeurs de verantwoordelijkheid van de organisator van dat evenement. Deze controle wordt uitgevoerd door toezichthouders en of controleurs welke door de NBvV

zijn aangewezen. Verenigingen of andere organisaties welke hun evenement organiseren onder auspiciën van de NBvV en als zodanig zijn gecertificeerd met het NBvV-keurmerk, kunnen hun keurmerk verliezen als zij de bepalingen van dit reglement en het uitvoeringsbesluit niet opvolgen.

Zo daartoe een aanleiding aanwezig is kunnen leden van de NBvV gecontroleerd worden op de naleving van de voorschriften van dit reglement. Bij een voortdurend in gebreke blijven de voorschriften van dit reglement en het uitvoeringsbesluit op te volgen kunnen leden opgeroepen worden voor de tuchtcommissie van de NBvV te verschijnen.

Bij dit reglement behoort het "Uitvoeringbesluit" van het Reglement van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van volière- of kooivogels.

Vastgesteld door de Bondsraad van de NBvV op 11 februari 2012

Dierenwelzijn.

Het actueel houden van de Reglementen en regelgeving van de NBvV op het gebied van dierenwelzijn en dierenethiek is taakstellend neergelegd bij de Commissie Dierenwelzijn en Wetgeving NBvV.

Te houden vogelsoorten.

De leden van de NBvV richten zich op het hobbymatig en duurzaam houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

De Wet dieren omschrijft de wettelijke voorwaarden waaronder dieren mogen worden gehouden. Waar het kooi- en volièrevogels betreffen zijn de volgende bepalingen van toepassing:

Artikel 2.2. Wet dieren.

1. Het is verboden dieren te houden die niet behoren tot door Onze Minister aangewezen diersoorten of diercategorieën.
2. Bij algemene maatregel van bestuur worden de criteria vastgesteld op grond waarvan Onze Minister diersoorten of diercategorieën, bedoeld in het eerste lid, aanwijst.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden geregeld dat het verbod, bedoeld in het eerste lid, slechts van toepassing is op één of meer dierklassen.

In afgelopen jaren zijn door de Nederlandse overheid diverse trajecten ingegaan om een "Huisdierenlijst" voor zoogdieren op te stellen.

Op deze lijst moeten dan de soorten zoogdieren ondergebracht worden die gehouden mogen worden. Dit traject is nog niet afgerond.

Er is steeds sprake geweest dat ook voor vogels een dergelijke "Huisdierenlijst" zal worden opgesteld. Dit is nog niet opgestart.

Vooruitlopend op dat proces heeft de NBvV een inventarisatie³ gemaakt van de vogelsoorten die aantoonbaar bij haar leden in de vogelverblijven worden gehouden.

Gelijktijdig is een inventarisatie gemaakt van in Nederland gepubliceerde fokverslagen⁴.

³ H.K. van der Wal, *De kooi- en volièrevogels als huisdier, een ornithologisch onderzoek naar de biodiversiteit aan kooi- en volièrevogels die bij vogelliefhebbers in Nederland worden gehouden. onderzoekperiode 2002 tot 2017*, uitg. NBvV,

⁴ H.K. van der Wal, *Bronvermelding van fokverslagen die zijn gepubliceerd in tijdschriften van diverse Nederlandse vogelbonden en de bij deze bonden aangesloten specialistenverenigingen, onderzoekperiode 1974 tot 2017*. uitg. NBvV.

Kennisoverdracht.

In artikel 1.7 (Besluit ouders van dieren) is het volgende vastgelegd:

Degene die een dier houdt, draagt er zorg voor dat een dier:

- a. wordt verzorgd door een persoon die beschikt over de voor die verzorging nodige kennis en vaardigheden;
- b. slechts onder de hoede wordt gesteld van een persoon die kennelijk tot de verzorging in staat is;
- c. dat ziek of gewond lijkt onmiddellijk op passende wijze wordt verzorgd;

Hieruit blijkt de wettelijke verplichting dat eigenlijk niet zonder enige vorm van kennis kooi- en volièrevogels gehouden kunnen worden, zeker niet als het fokken met deze vogelsoorten ook een onderdeel van de hobby is.

Het bevorderen van een kennis- en een informatieoverdracht naar haar leden toe waardoor zij in staat kunnen zijn hun vogels hobbymatig en duurzaam te houden, met in achtneming van de normen en waarden op het gebied van de gezondheid en het welzijn van hun vogels vormt één van de drie pijlers waarop de statutaire doelstelling van de NBvV is gebouwd.

Deze kennis- en informatieoverdracht wordt o.a. gerealiseerd door onderstaande activiteiten:

- Kennisoverdracht vindt plaats op de ledenvergaderingen van de plaatselijke afdelingen. Onderzoek heeft uitgewezen dat op deze wijze jaarlijks 100.000 manuren worden besteed aan kennisoverdracht. De afdelingen besteden op jaarbasis € 120.000 aan opleidingskosten.
- Kennisoverdracht vindt plaats via het maandblad *Onze Vogels*. Ornithologische artikelen en fokverslagen zorgen voor een verbreding van de algemene kennis rond het houden van vogels.
- Kennisoverdracht vindt beleidsmatig plaats door het geven van opleidingstrajecten. Niet alleen de opleidingen voor de keurmeesters worden beleidsmatig aangestuurd, maar ook opleidingen voor de gespecialiseerde vogelliefhebber en voor de toezichthouders worden beleidsmatig ondersteund.
- De informatieoverdracht vindt zowel mondeling als schriftelijk plaats. In de eerste plaats via de vergaderingen van de diverse samenwerkingsverbanden, waarbij een terugkoppeling naar hun achterban plaats vindt.
- Informatieoverdracht vindt plaats via het maandblad *Onze Vogels*, in ieder nummer is ruimte gereserveerd voor bondsmededelingen.
- Informatieoverdracht vindt plaats via al dan niet periodiek verschijnende nieuwsbrieven. Deze nieuwsbrieven bereiken alle bestuurders en de meeste leden binnen de NBvV.
- Informatieoverdracht vindt plaats via de website van de bond. Vanaf deze website zijn diverse formulieren e.d. te downloaden en publicaties, zoals b.v. standaardeisen voor diverse vogelsoorten.

Handboek Vogelverzorging.

Onder auspiciën van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is een Handboek Vogelverzorging⁵ uitgegeven. Als subtitel heeft het boek: De basiskennis voor hobbymatige houder en fokker van kooi- en volièrevogels als gezelschapsdieren.

Aan de hobbymatige vogelliefhebber worden steeds meer eisen gesteld. Niet alleen aan hun praktische vaardigheden, maar ook aan de kennis van het houden van en fokken met kooi- en volièrevogels.

Om bij te blijven zal men zich moeten scholen of bijscholen.

⁵ Henk van der Wal, Jan de Bruine, *Handboek Vogelverzorging*, uitgave Welzo Media Productions, serie Over Dieren, 2016, ISBN 978 90 5831 2955.

Het *Handboek Vogelverzorging* bevat de basiskennis voor de hobbymatige houder en fokker van kooi- en volièrevogels als gezelschapsdieren.

Alle facetten van deze hobby worden beschreven vanuit de praktijkervaringen van de auteurs en dragen zo bij aan de parate kennis van iedere vogelliefhebber.

Houderijvoorschriften.

Artikel 3.17. Informatieverstrekking bij verkoop of aflevering (Besluit houders van dieren) geeft onderstaande wettelijke verplichting aan:

1. Bij de verkoop of aflevering van een gezelschapsdier, wordt aan een koper of degene aan wie de aflevering plaatsvindt schriftelijke informatie over het verkochte of afgeleverde gezelschapsdier verstrekt teneinde hem in staat te stellen het gezelschapsdier zo goed mogelijk te verzorgen.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien de koper of degene aan wie de aflevering plaatsvindt een overeenkomstig deze paragraaf geregistreerde inrichting (b.v. dierenwinkel), een circus of een dierentuin is.

3. De in het eerste lid bedoelde informatie heeft in ieder geval betrekking op de verzorging, de huisvesting en het gedrag van het gezelschapsdier en de kosten die gemoed gaan met het houden van het gezelschapsdier.

Hoewel dit artikel is opgenomen in paragraaf 2 dat handelt over het bedrijfsmatig verkopen van vogels, is de NBvV van oordeel dat ook bij het overdragen van kooi- en volièrevogels tussen hobbymatige vogelliefhebbers onderling informatieoverdracht moet plaats vinden. Op dit moment zijn voor ca. 500 aantoonbaar gehouden vogelsoorten Houderijvoorschriften opgesteld.

Deze komen in 2017 beschikbaar via de website van de NBvV.

Een houderijvoorschrift is geschreven op basis van de praktijkervaringen van vogelliefhebbers die met de beschreven vogelsoort fokken.

Ze zijn als het ware te beschouwen als een "Bijsluiter".

b. Het fokken met kooi- en volièrevogels.

Fokken met kooi- en volièrevogels is het door de mens selecteren en met elkaar laten paren van vogels, met als doel de eigenschappen van de volgende generaties in stand te houden en of te veranderen.

Naar welke verandering wordt gestreefd is afhankelijk van het fokdoel dat samenhangt met de reden waarom de vogelsoort door de mens wordt gehouden⁶.

Het fokken met vogelsoorten die nog niet onderhevig zijn aan een langdurig domesticatieproces en daarom alleen als nominaat vorm (wildvorm) voorkomen heeft de voorkeur.

Veel bedreigde en of beschermde vogelsoorten worden zo voor de avicultuur behouden.

Een aantal speciaalclubs binnen de NBvV hebben dit fokdoel beleidsmatig in hun reglementen opgenomen.

Bij vogelsoorten die al wel een langdurig domesticatietraject hebben doorlopen zijn door gericht fokken veranderingen opgetreden in de zang van de mannetjes of de oorspronkelijke uiterlijke kenmerken.

Hierdoor zijn zelfstandige rassen ontstaan.

Daarnaast zijn ook op deze wijze veranderingen opgetreden in de verdeling van kleurstoffen in de bevedering.

Het fokken van rassen en kleurmutaties hoeft geen nadelige invloed te hebben op de gezondheid en het welzijn van de nakomelingen als de fokkers voldoende kennis omtrent het gedrag van erfelijke eigenschappen hebben.

Het fokken met kooi- en volièrevogels is voorbehouden aan de gespecialiseerde vogelliefhebber.

Basis is de aanwezige kennis van de anatomische, fysiologische en gedragskenmerken die de gezondheid en het welzijn van de ouderdieren en hun nakomelingen kunnen benadelen.

Bij het fokken met kooi- en volièrevogels moet voor zover mogelijk worden voorkomen dat⁷:

- ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten aan nakomelingen worden doorgegeven;
- uiterlijke kenmerken worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen die schadelijke gevolgen hebben voor welzijn of gezondheid van de vogels;
- het aantal broedronden die een vogel per broedseizoen aflegt de gezondheid en het welzijn van de broedende vogel niet benadeelt.

Het fokbeleid van de NBvV.

Aanvullend op het beleid van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van dierenwelzijn en gezondheid van kooi- en volièrevogels is een beleid geformuleerd ten behoeve van het hobbymatig fokken met deze vogels.

Dit beleid is vastgelegd in het Reglement van de NBvV ten aanzien van het hobbymatig fokken met kooi- en volièrevogels.

⁶ Uit: *CODEX voor het hobbymatig houden van en fokken met kooi- en volièrevogels door leden van de NBvV*, uitg. NBvV.

⁷ Besluit houders van Dieren, artikel 3.4, Fokken met gezelschapsdieren, lid a,b,e

Reglement van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ten aanzien van het hobbymatig fokken met kooi- en volièrevogels.

Artikel 1. Uitgangspunten.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (afgekort tot NBvV) wenst haar beleid te formuleren ten aanzien van dierwelzijn bij het houden van vogels als gezelschapsdieren. Het houden van, het fokken met, en tentoonstellen, dient op een duurzame, diervriendelijke, en hobbymatige wijze te geschieden.

Zij geeft aan dit beleid invulling door het te baseren op de Nederlandse en Europese wet- en regelgeving voor zover deze van toepassing is op het hobbymatig houden van vogels.

Daar waar mogelijk en of noodzakelijk zal de NBvV vanuit haar wens om zelfregulerend op te treden, haar verantwoordelijkheid nemen en zelfsturend, adviserend, regulerend en controlerend naar haar leden zijn.

Artikel 2. Relatie met interne NBvV reglementen

Het Reglement van de NBvV ten aanzien van het hobbymatig fokken met kooi- en volièrevogels heeft een directe relatie met onderstaande interne regelgeving binnen de NBvV:

- De statuten van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers;
- De Missie van de NBvV;
- Het reglement van de NBvV ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels;
- Het uitvoeringsbesluit van het reglement van de NBvV ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels;
- Codex voor het hobbymatig houden van en fokken met kooi- en volièrevogels door leden van de NBvV
- De regeling voor de erkenning van nieuwe kleurslagen en rassen bij kooi- en volièrevogels
- De regeling voor het instellen van een standaardcommissies.

Artikel 3. Fokrichtingen

Het fokbeleid van de NBvV richt zich op het hobbymatig en duurzaam fokken met kooi- en volièrevogels en onderscheidt daarbij drie fokrichtingen:

a. Het in stand houden van de oorspronkelijke erfelijk aanwezige eigenschappen.

b. Het verbeteren van de oorspronkelijke erfelijke eigenschappen.

De nominaatvorm van een vogelsoort wordt genomen als uitgangspunt. De kwalitatieve verbetering van de erfelijke eigenschappen wordt gemeten ten opzichte van de eisen die voor de nominaatvorm zijn vastgelegd in standardeisen.

c. Het creëren van nieuwe mutaties in oorspronkelijke eigenschappen om zodoende nieuwe kleurslagen in een vogelsoort te verkrijgen of om een nieuw ras te ontwikkelen.

Artikel 4. Fokprogramma

Afhankelijk van de keuze van de fokrichting stelt de fokker een fokprogramma op. Dit fokprogramma dient als basisinformatie van waaruit de fokparen worden vastgesteld. Daarnaast wordt aangegeven hoe de populatie aan fokdieren is opgebouwd, de afstammingsregistratie is inzichtelijk gemaakt en welke maatregelen getroffen worden om inteelt te beperken.

Artikel 5. De keuze van de fokdieren

De keuze van de fokdieren wordt bepaald door het fokdoel en de verwachtingen die er worden gevormd rond de kwaliteit van de nakomelingen.

Alleen sterke en gezonde vogels, die vrij zijn van ziekten en schadelijke kenmerken, worden ingezet.

Daarbij is de berekende fokwaarde van de ouderdieren en het reproductievermogen doorslaggevend.

Artikel 6. Reproductievermogen

Het reproductievermogen van de ouderdieren is mede bepalend voor een succesvolle fokkerij.

Voorkomen moet worden dat de ouderdieren te jong zijn.

Afhankelijk van de vogelsoort zijn maximaal twee broedronden per broedseizoen aanvaardbaar.

Artikel 7. Ongewenste schadelijke kenmerken

Het is niet toelaatbaar dat gefokt wordt met ouderdieren die verantwoordelijk zijn voor het optreden van ongewenste schadelijke kenmerken bij de nakomelingen.

Treden deze kenmerken wel zichtbaar op in de nakomelingen dan moeten deze worden geregistreerd.

Artikel 8. Inteelcoëfficiënt

Bi de keuze van de ouderdieren moet worden voorkomen dat door een al dan niet bekende nauwe verwantschap onderling, een te hoog inteeltcoëfficiënt ontstaat.

Vooraf kan deze digitaal worden berekend.

Artikel 9. Buitenissige kenmerken

Een lang domesticatieproces kan verantwoordelijk zijn voor het fokken van erfelijke eigenschappen die in het uiterlijk van de vogel teug te vinden zijn als een buitenissig kenmerk.

Gelet op het beleid van de NBvV ten aanzien van dierenwelzijn, maar ook op grond van ethische afwegingen is het fokken van dergelijke kenmerken bij nieuwe rassen binnen de NBvV niet meer toegestaan.

Artikel 10. Hybriden of bastaarden

Het fokken van bastaarden waarbij in de praktijk is aangetoond dat er een sterke verminderde of geheel afwezige vruchtbaarheid optreedt in de nakomelingen wordt, mede gelet op de integriteit en dierenwelzijn van deze bastaarden, niet aangemoedigd.

Kenmerken

Het fokken met kooi- en volièrevogels is ongeacht de gekozen fokrichting toch gericht op het overbrengen van de goede eigenschappen van de ouders naar de nakomelingen.

De uiterlijke kenmerken komen op meerdere wijzen tot stand.

Belangrijk is dan ook dat de fokker kennis heeft van het gedrag en de wijze van vererving van de erfelijke eigenschappen, ook wel kenmerken genoemd.

Kenmerken of erfelijke eigenschappen.

In de natuur zien we dagelijks vele levende organismen die in de loop der eeuwen niet of nauwelijks in hun uiterlijke waarneembare kenmerken zijn veranderd. De aanwezige kenmerken, feitelijk erfelijke eigenschappen, zijn steeds weer doorgegeven aan de volgende generatie zonder wijzigingen te ondergaan. Daarnaast zien we ook organismen die dusdanige wijzigingen in hun kenmerken hebben ondergaan, dat er van de oorspronkelijke vorm en of gedrag weinig terug te vinden is.

De kenmerken van een soort of ras worden overgeërfd. Naast overeenkomsten zien we dikwijls ook verschillen tussen de opeenvolgende generaties. Deze aanwijsbare overeenkomsten en verschillen tussen de opeenvolgende generaties vormen het onderwerp van studie in de Erfelijkheidsleer. Om nader de term Erfelijkheidsleer te beschrijven kan gebruik worden gemaakt van de door prof. M.J.Sirks reeds in 1922 vastgelegde definitie:

Erfelijkheid is het verschijnsel, dat organismen en hun nakomelingen dezelfde kenmerken vertonen.

Indien een vogelsoort nauwkeurig wordt bekeken, dan worden een aantal uiterlijkheden waargenomen; kleuren, vormen, afmetingen, enz. Deze uiterlijkheden samen geven een beeld van de vogel maar vormen vaak ook een kenmerk van die vogel.

De kenmerken of eigenschappen van iedere kooi- en volièrevogel zijn in te delen in twee groepen:

- a. kenmerken of erfelijke eigenschappen, die het uiterlijk bepalen,
- b. kenmerken of erfelijk eigenschappen, die wel in de vogel aanwezig zijn maar niet altijd rechtstreeks in het uiterlijk zichtbaar.

In de erfelijkheidsleer gebruiken we voor het aangeven van deze twee groepen kenmerken respectievelijk de begrippen GENOTYPE en FENOTYPE.

Het Genotype

Ieder organisme is ontstaan uit de samensmelting van een zaadcel en eicel. Hierdoor heeft het van beide ouders een groot aantal erfelijke eigenschappen ontvangen. Afhankelijk van de werking en het gedrag van deze eigenschappen kunnen deze in het uiterlijk aanwezig zijn maar het is ook mogelijk dat niet alle aanwezige eigenschappen uiterlijk herkenbaar zijn.

*Het gehele bezit aan erfelijke eigenschappen noemen we het **Genotype**.*

Het Fenotype.

*De totaliteit van uiterlijke kenmerken, die dus het beeld vormen van een vogelsoort, wordt aangeduid als het **Fenotype**.*

Dit fenotype komt tot stand door het product van twee groepen invloeden:

- a. de aangeboren eigenschappen, het genotype, welke in het uiterlijk waarneembaar zijn,
- b. de levensomstandigheden en mogelijke modificaties.

De levensomstandigheden.

In de aanvang van z' n leven, dus op het moment van bevruchting heeft iedere vogel van zijn ouders een aantal erfelijke eigenschappen meegekregen. Vanaf dit moment is de zich ontwikkelende vogel onderworpen aan invloeden en inwerkingen van levensomstandigheden zoals: licht, lucht, warmte, vochtigheid, voeding enz. die aan de aanwezige eigenschappen de gelegenheid geven zich te ontplooien. De ene eigenschap zal een gunstige invloed ondervinden, de andere zal tegengewerkt worden. Hierdoor is het mogelijk dat twee kanaries, die in het begin van hun ontwikkeling volkomen dezelfde eigenschappen bezitten, in het stadium van volwassenheid onderling diverse verschillen gaan vertonen.

Modificaties.

Bij het bestuderen van het fenotype moet steeds voor ogen worden gehouden hoe deze is ontstaan. De invloed van de levensomstandigheden kan aan het fenotype een ingrijpende wijziging teweeg brengen welke los staat van erfelijke eigenschappen. Deze verandering van het fenotype, dus door invloeden van buitenaf, noemen we een modificatie.

Een modificatie is een wijziging van het fenotype, door invloeden van buitenaf en kan derhalve ook niet erfelijk vastgelegd worden.

Plaats van de factoren.

In de Celleer wordt bij de bespreking van de bouw van een cel uitvoerig ingegaan op de diverse onderdelen die in een cel voorkomen. Zonder hierop verder in te gaan kan worden gesteld dat de erfelijke eigenschappen of factoren worden gevormd door een groep genen welke zich bevinden op de chromosomen (het DNA) in de cel.

Aanduiding van een factor.

Wildvorm.

In de "vrije natuur" worden nu nog vogels waargenomen, die in de loop der eeuwen niet of nauwelijks zijn veranderd. Ze zijn alle aan elkaar gelijk. Deze in hun oorspronkelijke staat levende vogels bezitten factoren, die het uiterlijk bepalen, welke onveranderd doorgegeven worden aan de volgende generatie. Het uiterlijk van deze vogels en daarmee ook hun totaal bezit aan erfelijke eigenschappen wordt "wildvorm" genoemd. Immers, ondanks het feit dat duizenden genen verantwoordelijk zijn voor het uiterlijk, treden er nauwelijks veranderingen op. Er is dan sprake van een homogeen factorenbezit.

Samenvattend kan dan ook de volgende definitie worden vastgesteld:

" De wildvorm van een factor, is de oorspronkelijke uitingsvorm van die factor, zonder dat zich hierbij wijzigingen hebben voorgedaan ".

Mutant.

De werking van een factor wordt bepaald door de structuur en opbouw van de verantwoordelijke genen. Deze structuur kan op een bepaald moment een verandering ondergaan. Deze verandering heeft dan tot gevolg dat, hoewel het dezelfde genen blijven, een ander kenmerk in het uiterlijk optreedt. Dan is er sprake van een mutatie.

Deze mutatie moet evenwel voldoen aan de voorwaarde dat zij erfelijk kan worden vastgelegd. *" De factor, die een wijziging heeft ondergaan in haar oorspronkelijke werking en waarvan de nieuwe werking erfelijk kan worden vastgelegd, noemen we een mutant ".*

Een erfelijke eigenschap bij een vogel komt dus voor of als mutant of als wildvorm. Daar erfelijke eigenschappen als regel paarsgewijs voorkomen { met uitzondering van een aantal bij de popkanarie} zijn de volgende combinaties mogelijk: wildvorm + wildvorm, mutant + mutant of wildvorm + mutant. Vooral deze laatste combinatie heeft ingrijpende gevolgen op het uiterlijk. Dit uiterlijk wordt sterk bepaald door het gedrag van de factor.

Het gedrag van een factor.

Als bij de bespreking van de werking van factoren wordt gesproken over het gedrag van zo' n factor, dan moet daar onder worden verstaan :

het gedrag van de mutant ten opzichte van de wildvorm.

Gemuteerde factoren kunnen zich op drie verschillende wijzen gedragen ten opzichte van hun wildvorm:

1. dominant,
2. recessief,
3. intermediair.

Deze wijzen van gedrag worden nogal eens verwisseld met de wijzen waarop een factor kan vererven. Het spraakgebruik: " een factor vererft dominant " is daarom dan ook onjuist.

Dominante factoren.

Onder een dominante factor wordt een factor verstaan waarvan de werking van de mutant sterker is dan de werking van de wildvorm. De werking van de wildvorm zal door de mutant worden overheerst. Dit heeft tot gevolg dat de werking van de mutant steeds in het uiterlijk van de vogel zichtbaar is. Daartoe hoeft de dominante factor slechts op één chromosoom van een paar aanwezig te zijn.

Recessieve factoren.

Onder een recessieve factor wordt een factor verstaan waarvan de werking van de mutant zwakker is dan de werking van de wildvorm van die factor.

De werking van de mutant is dus *terugtrekend* aan die van de wildvorm.

Het gevolg hiervan is dat de werking van de mutant in het uiterlijk niet zichtbaar zal zijn indien hij slechts op één van de homologe chromosomen aanwezig is. Immers, haar werking wordt overheerst door de dan ook nog aanwezige wildvorm. In dit geval kan de werking van de mutant wel in de volgende generatie zichtbaar worden.

Een recessieve factor kan alleen dan haar werking tonen, indien deze factor als mutant op beide chromosomen van een homoloog paar aanwezig is. Zoals reeds eerder opgemerkt geldt bij de pop een uitzondering voor het geslachtschromosoom, dat niet homoloog is .

Intermediaire factoren.

Onder een intermediaire factor wordt een factor verstaan waarvan de werking van de mutant niet volledig dominant is over de wildvorm. Als op een homoloog chromosomenpaar zowel de wildvorm als de mutant van een intermediaire factor aanwezig is dan zal in het uiterlijk zowel de werking van de mutant als de werking van de wildvorm zichtbaar zijn.

Onderlinge betrekkingen tussen de factoren.

Uitgaande van het gedrag van de mutant van een factor, kan deze dominant, recessief of intermediair zijn ten opzichte van de wildvorm. Onderling oefenen factoren, ondanks dat ze op verschillende chromosomenparen liggen, ook invloeden op elkaar uit. Ze kunnen elkaars werking verhinderen, versterken, maskeren maar ook kunnen ze hun verschillende werkingen in één vogel verenigen. Zo ontstaan de volgende invloeden:

Letale factoren.

Onder een letale factor wordt een gemuteerde factor verstaan met een dodelijke werking. Deze werking kan voorkomen bij dominante factoren en dan vooral als de dominante mutant op beide chromosomen van een homoloog paar aanwezig is. Deze aanwezigheid geeft vaak tot gevolg dat de ontwikkeling van bijvoorbeeld de kiemcel of zygoot wordt gestuit.

Het is moeilijk een voorbeeld van een letale factor te geven daar bij de bekende factoren van de veel vogelsoorten nauwelijks uitgesproken dominante factoren aanwezig zijn. Vaak wordt de dominant-wit factor, de Jaspe-factor of bij sommige tropische vogels de pastelfactor beschouwd als een dominante factor maar in de praktijk blijkt soms dat deze dominantie niet volledig is .

Belettende factoren.

Alle bij de kooi- en volièrevogels aanwezige factoren vormen geen uitgesproken zelfstandige eenheden. Onderling oefenen ze invloed op elkaar uit. De werking van de ene factor kan een zodanige invloed uitoefenen dat een andere factor, waarvan de werking in het uiterlijk zichtbaar zou zijn, nu wordt belet op te treden. Factoren met een dergelijke werking noemen we belettende factoren.

Latente factoren.

Onder een latente factor wordt een factor verstaan die normaal wel haar werking in het uiterlijk van een vogel kan tonen, maar nu onder invloed van een belettende factor hiertoe niet meer in staat is.

Gekoppelde factoren.

Bepaalde kenmerken van een vogel komen tot stand door de samenwerking van meerdere factoren. Wanneer de samenwerkende factoren die verantwoordelijk zijn voor een kenmerk, allen liggen op één chromosoom, dan is er sprake van gekoppelde factoren.

Complementaire factoren.

In tegenstelling tot de gekoppelde factoren, is het mogelijk dat een kenmerk tot stand komt onder invloed van factoren die verdeeld liggen over verschillende chromosomen. Daarbij zijn ook de factoren verschillend. Al deze verspreid liggende, verschillende, factoren die samen een kenmerk veroorzaken, noemen we complementaire factoren.

Polymere factoren.

Naast de bekende factoren die verantwoordelijk zijn voor bijvoorbeeld de kleurstoffen in de bevedering zijn er bij vogelsoorten nog talrijke groepen factoren te onderscheiden die niet met name genoemd kunnen worden omdat hierover nog te weinig studie is gedaan. Dit zijn de factoren die mogelijk verdeeld liggen over vele chromosomenparen en gezamenlijk verantwoordelijk zullen zijn voor b.v. de kopvorm, de lengte van het lichaam. Vaak zullen dit gelijkwaardige factoren zijn waarbij verondersteld kan worden dat naar mate er meer factoren actief zijn het kenmerk dat ze veroorzaken optimaler zal zijn. Vooral bij o.a. postuurkanaries spelen deze groep factoren een primaire rol. Van polymerie kan worden gesproken wanneer een bepaalde eigenschap door meer dan één gelijkwaardige factor tot stand komt waarbij deze meerdere factoren elkaar in hun werking versterken.

De variatiebreedte van factoren.

Een factor of een reeks van factoren is verantwoordelijk voor een kenmerk. Basis is het erfelijk materiaal dat ligt opgesloten in de genen waaruit de factor is opgebouwd. Nu is het niet zo dat een factor in verschillende vogels van een soort, constant werkt en dezelfde uiterlijke kenmerken zal laten zien. Dan zouden immers vogels met hetzelfde kenmerk, onderling geen verschillen laten zien terwijl toch de uitslagen op keuringsdagen duidelijk aantonen dat die verschillen er wel zijn.

Het is daarom voor iedere fokker belangrijk voortdurend stil te staan bij het verschijnsel dat een soorteigen kenmerk in iedere vogel weer anders in het uiterlijk zichtbaar zal zijn. Juist het zorgvuldig omgaan met erfelijke eigenschappen in de juiste verhoudingen en onder de meest optimale omstandigheden zal leiden tot het fokken van kooi- en volièrevogels die optimaal kunnen voldoen aan de, aan die vogels gestelde, standardeisen

Buitenissige kenmerken.

Buitenissige kenmerken zijn afwijkende kenmerken ten opzichte van de nominaatvorm en de erkende kleurslagen van een kooi- en volièrevogel.

De uiterlijke waarneembare verschijningsvorm is dan dusdanig afwijkend van de gangbare kenmerken dat een antwoord op de noodzaak ervan alleen langs ethische richtlijnen kan worden bepaald.

Veel vogelliefhebbers zullen deze buitenissige kenmerken afwijzen en de noodzaak er niet van inzien.

Met de toename van de kennis van de genetica en de toegepaste genetica slagen fokkers van kooi- en volièrevogels er in buitenissige kenmerken in hun vogels te fokken.

Vaak wordt de fokker meer gedreven door financiële hebzucht dan dat hij zich zorgen maakt rond de gezondheid en het welzijn van de betreffende vogels.

Mogelijke oorzaken van buitenissige kenmerken.

Erfelijke afwijkingen en ziekten..

Erfelijke afwijkingen en ziekten kunnen ten grondslag liggen aan het ontstaan van afwijkingen in de kleurstoffen in de bevedering, maar ook in de structuur van de bevedering.

Schadelijke gevolgen.

Uiterlijke buitenissige kenmerken kunnen schadelijke gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid van zowel de ouderdieren als de nakomelingen.

Bij het samenstellen van de fokparen moet vooraf worden onderzocht welke belasting voor de nakomelingen zal optreden door een extreme ontwikkeling van raskenmerken en wat de erfelijke vervolgschade is van buitenissige kenmerken.

De fokker mag geen fokrichting nastreven die voor de kooi- en volièrevogels met pijn, lijden, schade of dieronvriendelijke ingrepen aan de verschijningsvorm of het natuurlijk gedrag verbonden zijn.

Mutatiecombinaties.

Met de toename van het opreden van mutaties die invloed uitoefenen op de kleurstoffen in de bevedering, neemt ook het fokken van mutatiecombinaties toe.

De mutatiecombinaties zullen gewijzigde kleurstoffen in de bevedering afzetten, die als totale kleuruiting geen bijdrage meer leveren aan het al aanwezige kleurenpalet.

Dominante mutaties.

Een mutatie vertoont een bepaald gedrag ten opzichte van de wildvorm. Overheerst de invloed van de mutatie over de werking van de wildvorm, dan is er sprake van een "dominant" gedrag.

Dominante kenmerken kunnen gekoppeld zijn aan een recessieve letaliteit.

Komt een dergelijk kenmerk homozygoot voor dan zal de recessieve letaliteit door het dubbel voorkomen, haar werking tonen. Dit begint vaak al in de ontwikkelingsfase van de kiemcel, waardoor het aantal levend geboren nakomelingen sterk zal achterblijven bij de verwachte uitkomst van de gelegde eieren.

Dominante kenmerken met een recessieve letaliteit kunnen invloed uitoefenen op zowel de structuur van de bevedering en dan vooral in de kuifbevedering die gefokt is in gedomesticeerde vogelsoorten en rassen zoals postuurkanaries, zebra vinken, Japanse meeuwen, en grasparkieten. Het fokken van de homozygote vorm van deze mutaten is binnen het beleid van de NBvV niet toegestaan.

Bevedering.

Diverse buitenissige kenmerken ontstaan door het te ver en te lang doorfokken met bevederingafwijkingen of bevederingfouten.

De standardeisen voor diverse kooi- en volièrevogels geven duidelijke richtlijnen voor de lengte van de bevedering in relatie met hun functie.

Uit de praktijk blijkt dat bevederingfouten erfelijk zijn.

Een te lange bevedering is vaak verantwoordelijk voor moeilijkheden met het gezichtsveld van de vogel en kan zelf leiden tot het niet meer kunnen vliegen.

Belastingcategorieën.

Zowel de Duitse, Oostenrijkse als Zwitserse wetgeving met betrekking tot het fokken van kooi- en volièrevogels geven aan dat bij het samenstellen van de fokparen vastgesteld moet worden welke belasting de nakomelingen zullen ondervinden bij de kenmerken die zij van de ouderdieren erven.

De genoemde landen onderkennen wetmatig vier belastingcategorieën.

- a. Categorie 0: geen belasting voor het dier;
- b. Categorie 1: lichte belasting voor het dier
- c. Categorie 2: gemiddelde belasting voor het dier;
- d. Categorie 3: zware belasting voor het dier.

Van een lichte belasting is sprake als een verschijningsvorm van een kenmerk kan worden gecompenseerd door een toegesneden verzorging, houderij omstandigheden of voeding zonder ingrepen aan het dier en zonder regelmatige medische maatregelen te hoeven nemen.

Met dieren uit categorie 0 en 1 mag worden gefokt.

Met dieren uit categorie 2 mag worden gefokt wanneer door middel van het fokprogramma kan worden aangetoond dat de belasting van de nakomelingen lager zal zijn dan die van de ouderdieren.

Het is verboden om met dieren te fokken uit categorie 3.

In Nederland is dit niet opgenomen in het Besluit houders van dieren.

De NBvV bepleit vanuit haar beleid ten aanzien van dierenwelzijn en vanuit haar fokbeleid het invoeren van het begrip “belastingcategorie” en het definiëren van de voorwaarden waaronder kooi- en volièrevogels worden ingedeeld in categorie 2 of 3.

Fokverbod.

Ethische overwegingen kunnen een aanleiding gaan vormen een fokverbod op te leggen voor kooi- en volièrevogels met buitenissige kenmerken die vallen onder belastingcategorie 2 of 3.

Het beleid van de NBvV is er op gericht dat vanaf 2016 nieuwe mutaties, mutatiecombinaties en nieuwe rassen niet meer automatisch worden aanvaard.

De in 2016 in Nederland aanwezige kleurslagen, al dan niet ontstaan door mutatiecombinaties en alle rassen die geplaatst zijn op het zogenaamde “Vraagprogramma 2015 - 2019” worden nog erkend, maar op afzienbare termijn zal een besluit genomen worden over de handhaving of het afvoeren van een aantal mutatiecombinaties en raskenmerken.

Het toelaten tot een keuring van kooi- en volièrevogels.

Een jaarlijks hoogtepunt voor vele vogelliefhebbers is het inzenden van de zelf gefokte nakomelingen en eventueel de ouderdieren naar een keuring.

De keuring vindt plaats door daartoe opgeleide keurmeesters, op basis van standardeisen en of soortbeschrijvingen.

De beoordeling van de keurmeester wordt vastgelegd in opmerkingen op de belangrijkste uiterlijke kenmerken van de vogel.

Het meest waardevol zijn de opmerkingen van de keurmeester op de kenmerken, die van invloed zijn op de fokwaarde van de beoordeelde vogel.

Naast de eigen inzicht van de fokker, kan ook de visie van de keurmeester mede bepalend zijn voor het vaststellen van een populatie aan ouderdieren waar verder mee gefokt gaat worden.

Afhankelijk van de kwaliteit van diverse uiterlijke kenmerken worden hieraan punten toegekend. Het systeem van puntentoekenning wordt gebruikt voor een competitie tussen alle vogels die aan de keuring hebben deelgenomen.

Wie eigenaar is van een vogel met de meest behaalde punten wordt uitgeroepen tot Kampioen.

Vraagprogramma.

Niet alle vogels worden toegelaten tot een keuring. Om deel te kunnen nemen aan de keuring moet de vogelsoort of het vogelras voorkomen op een lijst van toegelaten vogels.

Deze lijst wordt "het Vraagprogramma" genoemd.

Het vraagprogramma heeft vaak een vastgestelde geldigheidsduur van enkele jaren.

Hierdoor is het mogelijk dat de lijst na verloop van de geldigheidsduur kan worden uitgebreid of ingekort.

Erkenningsregeling.

Om op het Vraagprogramma geplaatst te worden moet vanaf 2016 een schriftelijk vastgelegde procedure doorlopen worden.

Erkenningsregeling voor een nieuwe kleurmutatie of een nieuw ras.

Doelstelling.

Kooi- en volièrevogels mogen ter keuring en op de daarop volgende tijdelijke tentoonstelling worden aangeboden, als ze met tenminste de Nederlandse naam voorkomen op het Vraagprogramma van de NBvV.

Nieuwe kleurmutaties en of nieuwe rassen bij kooi- en volièrevogels kunnen uitsluitend op het vraagprogramma worden geplaatst als ze voldoen aan de erkenningvoorwaarden en de te doorlopen procedure, genoemd in deze regeling.

a. De standaard procedure.

Aanvraagprocedure.

Een fokker die een kooi- of volièrevogel als nieuwe kleurmutatie of als een nieuw ras voor erkenning in aanmerking wil laten komen, richt dit verzoek aan de secretaris van de Keurmeestersvereniging.

De aanvraag moet bestaan uit:

- De afstammingsregistratie van de grootouders;
- De afstammingsregistratie van de ouders;
- Het fokverslag van het laatste en voorlaatste broedjaar;
- De beschrijving van de kleurstoffen in de bevedering of raskenmerken van de grootouders;
- De beschrijving van de kleurstoffen in de bevedering of raskenmerken van de ouders;
- De door de fokker aan de nieuwe kleurmutatie of nieuw ras toegekende benaming;
- Een concept standaard met een omschrijving van de rubrieken die afwijken van de nominaatvorm, conform de lay-out van de bestaande standaard voor de nominaatvorm;
- Diverse foto's die duidelijk aangeven wat het verschil is van de nieuwe kleurslag ten opzichte van de bestaande nominaatvorm, of in geval van een nieuw ras de duidelijke kenmerken zoals die in de nieuwe standaard staan beschreven.

Het bestuur van de Keurmeestersvereniging beoordeelt de aanvraag en het bijbehorende dossier en stelt vast of het een nieuwe kleurmutatie of een nieuw ras is.

Afwijzing van de aanvraag.

Het bestuur van de Keurmeestersvereniging kan de aanvraag afwijzen op basis van haar bevindingen zoals:

- Het dossier bij de aanvraag is onvolledig;
- Het betreft geen kleurmutatie of een ras dat als nieuw kan worden beschouwd door bv. een opsomming van bestaande factoren.
- Het betreft een kleurmutatie of een ras veroorzaakt door hybridisatie;
- Het betreft een kleurmutatie of een ras dat niet voldoet aan de voorwaarden die zijn gesteld in het Reglement van de NBvV ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels.
- Het betreft een kleurmutatie of een ras dat al dan niet aantoonbaar erfelijke afwijkingen in de nakomelingen zal veroorzaken;
- Het betreft een kleurmutatie of een ras dat in het uiterlijk buitenissige kenmerken vertoont.

De fokker krijgt bericht van de afwijzing, het dossier wordt geretourneerd.

Acceptatie van de aanvraag.

Als het bestuur van de Keurmeestervereniging de aanvraag accepteert zal het dossier doorgezonden worden naar de Standaardcommissie van de betreffende Technische Commissie.

De Standaardcommissie zal beoordelen of de nieuwe kleurmutatie geen modificatie is. De Standaardcommissie beoordeelt het concept standaard of herschrijft dit concept zodat het gebruikt kan worden tijdens de beoordelingen door diverse keurmeesters.

Dit onderzoek vindt als volgt plaats:

- De nieuwe kleurmutatie of het nieuwe ras dient gedurende drie opeenvolgende jaren, in een aantal van 10 exemplaren per jaar, ingezonden te worden op de Nederlandse Kampioenschappen VOGEL....., georganiseerd door de NBvV. Het benodigde aantal vogels mag van meerdere fokkers afkomstig zijn.

- De vogels moeten ingezonden worden in de groep niet erkende of nieuwe mutanten of niet erkende rassen;
- De Standaardcommissie wijst vijf keurmeesters aan die de ingezonden vogels beoordelen en archiveert de bevindingen.
- Tijdens de beoordeling moeten de vogels minimaal op de kenmerkende rubrieken, zoals deze op de concept standaardeisen zijn omschreven, de waardering “goed” ontvangen, De individueel beoordeelde vogel moet tenminste 89 punten als eindtotaal behalen;
- Indien in een jaar deze waardering niet wordt behaald kan een vierde jaar worden toegekend. Een negatief jaar zal de procedure dus niet onderbreken. Als twee jaar achtereen geen 89 punten als eindtotaal worden behaald, zal het niet mogelijk zijn ze nog een derde jaar in te sturen ter beoordeling.
- Als tijdens dit vierde jaar een eindtotaal van 89 punten per vogel niet wordt behaald zal de procedure, zo de fokker dat nog wil, opnieuw in gang gezet moeten worden.

De fokker zal jaarlijks in kennis worden gesteld van de bevindingen van de Standaardcommissie.

Na het doorlopen van de erkenningsprocedure zal de Standaardcommissie het dossier overdragen aan het bestuur van de Keurmeestersvereniging.

Het bestuur van de Keurmeestersvereniging motiveert haar keuze aan het Hoofdbestuur, waarna het Hoofdbestuur beslist of de nieuwe kleurmutatie of het nieuwe ras, al dan niet, aan het vraagprogramma toegevoegd kan worden.

Internationale erkenning.

Nieuwe kleurmutaties en nieuwe rassen die het erkenningstraject binnen COM mondiale hebben doorlopen en daar definitief zijn erkend, hoeven niet aangemeld te worden bij de bestuur van de Keurmeestersvereniging.

Deze worden in het vraagprogramma van de NBvV opgenomen.

De Standaardcommissie draagt zorg voor de Nederlandse vertaling van de COM/OMJ standaard en informeert haar keurmeesters via de daarvoor bestemde kanalen. De leden van de NBvV worden geïnformeerd via het maandblad “Onze Vogels”.

b. Een versnelde procedure.

Voor een kleurmutatie die ontstaat in een vergelijkbaar geslacht binnen dezelfde familie, waarvan de vererving al bekend is, wordt een versnelde procedure opgestart door het bestuur van de Keurmeestersvereniging indien:

- Het een kleurmutatie is, ontstaan in een vergelijkbaar geslacht binnen dezelfde familie, waarvan de vererving al bekend is en deze:
 - niet veroorzaakt is door hybridisatie;
 - voldoet aan de voorwaarden die zijn gesteld in het Reglement van de NBvV ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels.
 - geen aantoonbaar erfelijke afwijkingen in de nakomelingen zal veroorzaken;
 - in het uiterlijk geen buitenissige kenmerken vertoont;
- Een en dezelfde fokker gedurende twee opeenvolgende jaren minimaal 2 exemplaren per jaar inzend op de Nederlandse Kampioenschappen VOGEL....., georganiseerd door de NBvV in de groep niet erkende of nieuwe mutanten;
- De individueel beoordeelde vogel tenminste 89 punten als eindtotaal behaald heeft;
- Indien in een jaar deze waardering niet wordt behaald kan een derde jaar worden toegekend.

- Tijdens dit derde jaar een eindtotaal van 89 punten per vogel niet wordt behaald zal de procedure opnieuw in gang gezet moeten worden.

Het bestuur van de Keurmeestersvereniging vraagt ,indien nodig alvorens ze de procedure start, aan de fokker om de onderstaande gegevens aan te leveren:

- De afstammingsregistratie van de ouders;
- Het fokverslag van het laatste broedjaar;
- De beschrijving van de kleurstoffen in de bevedering of raskenmerken van de ouders;
- Een concept standaard met een omschrijving van de rubrieken die afwijken van de nominaatvorm, conform de lay-out van de bestaande standaard voor de nominaatvorm;
- Diverse foto's die duidelijk aangeven wat het verschil is in de nieuwe kleurslag ten opzichte van de bestaande nominaatvorm.

-

Het bestuur van de Keurmeestervereniging stuurt het dossier door naar de Standaardcommissie van de betreffende Technische Commissie. De Standaardcommissie zal beoordelen of het een kleurmutatie is, die ontstaan is in een vergelijkbaar geslacht binnen dezelfde familie en waarvan de vererving al bekend is.

De Standaardcommissie beoordeelt het concept standaard indien aangeleverd of (her)schrijft een concept zodat het gebruikt kan worden tijdens de beoordelingen door diverse keurmeesters.

De fokker zal jaarlijks in kennis worden gesteld van de bevindingen van de Standaardcommissie.

Na het doorlopen van de erkenningsprocedure zal de Standaardcommissie het dossier overdragen aan het bestuur van de Keurmeestersvereniging.

Het bestuur van de Keurmeestersvereniging motiveert haar keuze aan het Hoofdbestuur, waarna het Hoofdbestuur beslist of voor de kleurmutatie die ontstaan is in een vergelijkbaar geslacht binnen dezelfde familie, en waarvan de vererving al bekend is, al dan niet, aan het vraagprogramma toegevoegd kan worden.

Een voorlopige presentatie van een nieuwe kleurmutatie of een nieuw ras.

Een fokker, die in zijn nakomelingen van het laatste of voorlaatste broedjaar een nieuwe kleurmutatie heeft gefokt, of van oordeel is dat er een nieuw ras is ontstaan, kan deze vogels ter keuring aanbieden op alle onder auspiciën van de NBvV georganiseerde keuringen, met uitzondering van de Nederlandse Kampioenschappen.

De vogels kunnen worden ingeschreven in de bestaande klassen voor nieuwe mutanten of nieuwe rassen. De vogels worden gekeurd volgens de bestaande keurtechnische richtlijnen voor deze klassen.

De inschrijving vormt geen onderdeel van het traject dat afgelegd moet worden om de erkenning van een nieuwe kleurmutatie of een nieuw ras te verwerven.

Het niet toelaten tot een keuring van kooi- en volièrevogels.

Uitgaande van de Nederlandse wetgeving en de regelgeving van de NBvV ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van kooi- en volièrevogels, komen niet alle vogels in aanmerking om deel te nemen aan een keuring die vooraf gaat aan een tentoonstelling.

Algemeen.

Niet gekeurd worden:

- Soorten en rassen die niet geplaatst zijn op het vraagprogramma van de NBvV ;
- Soorten en rassen die ingedeeld zijn in de belastingcatergorie 3;
- Soorten en rassen die kenmerken bezitten welke veroorzaakt zijn door hybridisatie;
- Soorten en rassen die vanuit ethische overwegingen kunnen worden beschouwd als dragers van buitenissige kenmerken.

Gezondheid en welzijn problemen.

Niet gekeurd worden:

- vogels met zichtbaar ernstige afwijkingen en ziekten;
- vogels met uiterlijke kenmerken die schadelijke gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid;
- vogels die niet in conditie zijn (dik zitten) of anderszins de indruk wekken ziek te zijn;
- vogels die uitwendig zijn bijgekleurd met al dan niet natuurlijke kleurstoffen;
- vogels die duidelijk gestrest zijn. Een vogel is gestrest wanneer het dier zich in een tentoonstellingskooi zodanig gedraagt dat het zichzelf daarbij beschadigt (gebroken vleugel- en of staartpenen of andere zichtbare verwondingen), aanhoudend bewegingen maakt en/of constant alarmkreetjes laat horen.

Natuurlijk gedrag.

Niet gekeurd worden:

- fokselecties waardoor de vogels fysiek gehinderd worden om hun natuurlijk gedrag te vertonen;
- vogels met vergroeide vleugeldracht waardoor ze niet meer normaal kunnen vliegen;
- vogels die onnatuurlijk gedrag vertonen, zoals bedelen naar voedsel door handopfok;
- vogels die belemmerd worden in hun foerageergedrag door een vergroeide snavel;
- vogels die in hun gezichtsvermogen worden belemmerd door beschadigde ogen of aan één en/of beide ogen blind zijn;
- vogels die niet meer normaal op een zitstok kunnen zitten door het ontbreken van één of meerdere tenen, vergroeide teen of tenen, erg lange nagels of het missen van nagels;

Niet herkenbaar en ongewenste kleurafwijkingen.

Niet gekeurd worden:

- soorten en rassen waarbij de uiterlijke kleur door mutatie combinaties in het uiterlijk onvoldoende duidelijk herkenbaar is;
- vogels die in het bezit zijn van mutatie combinaties die niet erkend en niet op het vraagprogramma staan;
- vogels die een bonte kleur in de bevedering tonen.

Bevedering.

Niet gekeurd worden:

- vogels met veerfolikels onder de huid (lumps);
- vogels met een veerstructuur, waardoor het vliegen wordt bemoeilijkt.

Hygiëne.

Niet gekeurd worden:

- soorten en rassen die zichtbaar in de bevedering de aanwezigheid van vederluis en/of mijten;
- vogels met zichtbare bloedende verwondingen;
- vogels met herkenningstekens, met meer dan één vaste pootring, met een niet gesloten kleurring;
- vogels met een vervuilde bevedering;
- vogels, ondergebracht in vervuilde kooien of kooien met vervuilde zitstokken, drinkflesjes en voerbakjes;
- vogels die tijdens de keuring niet zijn ondergebracht in voorgeschreven kooien;
- vogels die tijdens de keuring zijn ondergebracht in beschadigde kooien.

Aanvullende specifieke kenmerken bij verschillende vogelsoorten die aanleiding geven tot het niet toelaten tot een keuring van kooi- en volièrevogels.

Kleurkanaries.

Niet gekeurd worden:

- kleurkanaries die bont zijn;
- kleurkanaries die in het bezit zijn van lumps.

Postuurkanaries.

Niet gekeurd worden:

- postuurkanaries met een zodanige lange kopbevedering (gladkop of gekuifd) of wenkbrauwen dat het gezichtsvermogen daardoor ernstig wordt belemmerd;
- postuurkanaries die in het bezit zijn van lumps.

Japanse meeuwen, *Lonchura striata domestica*.

Niet gekeurd worden:

- Japanse meeuwen die bont zijn.

Grasparkieten, *Melopsittacus undulatus*.

Niet gekeurd worden:

- grasparkieten met een ernstige bevederingfout waardoor zij nauwelijks meer kunnen vliegen, b.v. feather duster;
- grasparkieten met een gefriseerde vleugel en rugbevedering
- grasparkieten met zichtbaar de kruipersziekte;
- grasparkieten met een te zware kopvorm, waardoor het gezichtsvermogen ernstig wordt aangetast.

Insecten- en vruchtenetende uitheemse vogels.

Niet gekeurd worden:

- hybriden van VI vogelsoorten.

Parkieten, familie Psittacidae.

Niet gekeurd worden:

- hybriden van grote parkieten;
- parkietensoorten in het bezit van het kenmerk "mottle" waardoor vanaf het tweede levensjaar een sterke bontvorming in de bevedering optreedt.

Uitheimse duiven, familie Columbidae.

Niet gekeurd worden:

- hybriden van uitheimse duiven.
- het bezit van de homozygote zijdeveermutatie (krulveer) bij Lachduiven;
- uitheimse duiven in het bezit van het kenmerk "mottle" b.v. bij Diamantduiven.

Uitheimse grondvogels, orde Galliformes en Gruiformes.

Niet gekeurd worden:

- hybriden van uitheimse grondvogels.

Vertaling in de Duitse taal:

Auf eine Vogelschau Unzulässige Vögel beim bewerten.

Gegründet auf das Niederländische recht und auf die Bestimmungen der Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers die das Wohlhaben von Vögel auf Ausstellungen vorhaben, können nicht alle Vögel bewertet werden.

Allgemein:

Nicht bewertet werden:

- Arten und Rassen die nicht aufgelistet sind im Programm der Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.
- Arten und Rassen aus der Belastungsklasse 3
- Arten und Rassen mit Merkmale verursacht durch Hybridisation
- Arten und Rassen die aus der Ethik als Träger unzulässige Kennzeichen zu beachten sind.

Gesundheit und Wohlhabenheit Probleme.

Nicht bewertet werden:

- Tiere mit offensichtliche Abweichungen und Krankheiten
- Tiere mit Kennzeichen die die Gesundheit und Wohlhabenheit schaden
- Tiere die sich in einem Zustand von Krankheit befinden
- Tiere die gefärbt sind mit oder ohne natürliche Farbmittel
- Tiere die Gestresst sind

Natürlich verhalten.

Nicht bewertet werden:

- Zuchtprodukte die gehindert werden ihre natürliche Verhalten zu zeigen
- Tiere die mangels gehinderte Flügel nicht fliegen können
- Tiere die mangels Hand Aufzucht Bettel Verhalten zeigen
- Tiere die nicht fressen können mangels Schnabel Abweichungen
- Tiere die teilweise oder voll blind sind
- Tiere die nicht mehr auf der Stange sitzen können wegen fehlender Zehe oder lange Nagel

Unkenntliche und unerwünschte Farben.

Nicht bewertet werden:

- Arten und Rassen die farblich nicht erkennbar sind
- Tiere die kennzeichne seigen die nicht anerkannt sind
- Tiere wovon die Gefiederung bunt zeicht.

Gefiederung.

Nicht bewertet werden:

- Tiere mit Lumps
- Tiere mit Gefiederung die die Tiere nicht in der Lage stellt zu fliegen

Hygiene.

Nicht bewertet werden:

- Tiere die bekämpft sind mit Milben
- Tiere mit Verwundungen
- Tier mit Kennzeichen, mit mehr als eine Ring, oder eine Farbe Ring
- Tiere mit dreckige Gefiederung
- Tiere in kontaminierte Käfige
- Tier die in nicht Vorgeschriebene Käfige gebracht werden
- Tiere die in beschädigte Käfige vorgebracht sind

Ergänzung Merkmale bei unterschiedliche Arten die deswegen nicht bewertet werden dürfen.

Farbkanarien.

Nicht bewertet werden:

- Farbkanarien mit buntem Gefiederung
- Farbkanarien mit Lumps

Positur Kanarien.

Nicht bewertet werden:

- Positur Kanarien mit zu langem Kopfgefiederung wodurch sie nicht mehr sehen können
- Positur Kanarien mit Lumps

Lonchura striata domestica.

Nicht bewertet werden:

- Lonchura striata domestica die bunt gefiedert sind

Wellensittiche.

Nicht bewertet werden:

- Wellensittiche mit ernsthafte Gefiederungs Fehler wodurch sie nicht mehr fliegen können
- Wellensittiche mit frisierten Flügel oder Nacken Gefiederung
- Wellensittiche mit Kletter Krankheit
- Wellensittiche mit einem zu Großen Kopf Gefiederung wodurch der Sicht behindert wird.

Insekten und Obst Esser.

Nicht bewertet werden:

- Hybriden dieser Arten

Sittiche.

Nicht bewertet werden:

- Hybriden von Sittiche
- Sittich Arten mit das Merkmal Mottle

Tauben.

Nicht bewertet werden:

- Hybriden von Tauben Arten
- Lach tauben mit der Mutation Curl Gefiederung

Wachteln.

Nicht bewertet werden:

- Hybriden von Wachteln

Geraadpleegde literatuur.

Athena Instituut, VU Amsterdam, *Denken over dieren; thema 7: Fokken van dieren*, 2012

Bundesamt für Lebensmittelsicherheit und Veterinärwesen BLV, *Tierschutz beim Züchten*, Verordnung des BLV über den Tierschutz beim Züchten, 4 Dezember 2014

DKB “*Extremmerkmale bei Ziervögeln*” Mai 2016

Ethiek Instituut Universiteit Utrecht,
*Houden van dieren, over morele rechtvaardiging, doelen
en waarden bij het houden van dieren*. Dr. Franck L.B. Meijboom, maart 2012.

NBvV, *Bondsvademecum*

NBvV, *De kooi- en volièrevogels als gezelschapsdier*, cie D&W, 2014

NBvV, *Inventarisatie fokverslagen voor kooi- en volièrevogels*, cie D&W, 2015

NBvV, *Bijtijds*”, uitg. bestuur keurmeestersvereniging, oktober 2016.

NBvV, *Het hobbymatig fokken met kooi- en volièrevogels*, cie D&W, 2016

NBvV, *Standaardeisen kleurkanaries*, 2016, opgesteld door de TC K&P van de KMV

NBvV, *Richtlijnen voor het keuren*, 2014, opgesteld door de TC T&P van de KMV

NBvV, *Handboek Vogelverzorging*, 2016, Henk van der Wal & Jan de Bruine,
uitg. Welzo serie Over Dieren, ISBN 978 90 582129 5 5

Raad voor Dierenaangelegenheden, *Fokken met recreatiedieren 1*, Rapport 2002.02

Raad voor Dierenaangelegenheden, *Fokken met recreatiedieren 2*, Rapport 2002.03

Raad voor Dierenaangelegenheden, *Agenda voor het dierenbeleid*, Rapport 2010.01

Raad voor Dierenaangelegenheden, *Fokkerij & voortplantingstechnieken*, Rapport 2010.02

Raad voor Dierenaangelegenheden, *Fokkerij en voortplantingstechnieken*, Rapport 2015.017

Raad voor Dierenaangelegenheden, *Fokkerij en voortplantingstechnieken, Samenvatting*,
februari 2016.

www.rda.nl/publicaties

Sachverständigengruppe Tierschutz und Heimtierzucht, *Gutachten zur Auslegung von § 11b
des Tierschutzgesetzes (Verbot von Qualzüchtungen)*, geen jaartal.